

Proposta d'Informe 1/2018, de 20 d'abril, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya (Comissió Permanent)

Assumpte: Límits a la contractació menor en la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic

ANTECEDENTS

I. El president de l'Associació Catalana de Municipis (ACM) ha sol·licitat l'informe d'aquesta Junta Consultiva sobre la interpretació de les regles de limitació en les adjudicacions dels contractes menors. Posteriorment, la Direcció General de Contractació Pública (DGCP) del Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència de la Generalitat, ha tramès a aquesta Junta Consultiva una petició d'informe en relació amb el mateix objecte.

Així, atesa la coincidència de les qüestions plantejades en els dos escrits de petició d'informe, es dona resposta a ambdues sol·licituds conjuntament. En concret, les qüestions sobre les que es sol·licita informe, a la vista de l'article 118.3 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, són les següents:

- 1) Quina és la limitació temporal del requisit de què el contractista no hagi subscrit més contractes menors, l'any natural o l'any pressupostari.

A més, l'ACM també planteja respecte d'aquesta limitació si "el període es pot determinar, mentre no sigui determinat reglamentàriament, pel propi òrgan de contractació en les bases d'execució del pressupost de l'ens local". Per la seva banda, la DGCP també planteja addicionalment si "l'aplicació d'aquesta limitació, s'ha d'entendre que afecta a la contractació menor que es formalitzi amb posterioritat a l'entrada en vigor de la Llei"

- 2) Pel que fa a l'àmbit material de la limitació imposada, si s'ha d'entendre en sentit estricte i en conseqüència que afecta a qualsevol contracte menor formalitzat amb un mateix proveïdor, amb independència de l'objecte contractual, o bé només a aquells contractes menors que no tinguin un objecte diferent.

L'ACM planteja, concretament, si el límit només operaria respecte dels que fossin equivalents o similars i si afectaria a contractes menors amb el mateix objecte però amb prestacions substancialment diferenciades.

Per la seva banda, la DGCP planteja si la limitació operaria respecte d'objectes idèntics i en quins supòsits s'ha d'entendre que existeix aquesta identitat d'objecte –si s'ha de tenir en compte a aquests efectes només l'objecte del contracte o també altres qüestions com el fet que les unitats destinatàries de la prestació siguin diferents encara que depenguin d'un mateix òrgan de contractació–; i si s'ha de considerar que una prestació té idèntic objecte a una altra si, tot i poder-se

dividir funcionalment, té un mateix destinatari i un mateix àmbit temporal de prestació, execució o lliurament.

- 3) A més, l'ACM planteja també la qüestió de si cal entendre exempts del còmput de la quantia màxima d'adjudicació aquells contractes menors que s'hagin licitat amb la corresponent consulta a tres o més empreses, o la seva publicació en el perfil de contractant.

II. L'article 4.9 del Decret 376/1996, de 2 de desembre, de reestructuració de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, estableix que aquesta Junta Consultiva informa sobre les qüestions que, en matèria de contractació, li sotmetin, els departaments de la Generalitat, les seves entitats autònomes i les restants entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents de l'Administració de la Generalitat i les entitats que integren l'administració local a Catalunya. D'altra banda, l'article 11 del mateix Decret atribueix a la Comissió Permanent l'aprovació dels informes corresponents.

CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

I. La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (d'ara endavant, LCSP), que ha entrat el vigor el dia 9 de març de 2018, incorpora una regulació dels contractes menors amb diverses i substancials novetats respecte de les regulacions precedents.

L'article 118 de la LCSP, que porta per títol "expedient de contractació en contractes menors", estableix, en el seu primer apartat, que "es consideren contractes menors els contractes d'un valor estimat inferior a 40.000 euros, quan es tracti de contractes d'obres, o a 15.000 euros, quan es tracti de contractes de subministrament o de serveis", rebaixant, per tant, els llindars previstos en el Text refós de la Llei de contractes del sector públic (TRLCS) que la LCSP deroga, que els establí en 50.000€ i 18.000€, respectivament; precisant que aquests llindars es corresponen amb el valor estimat del contracte, mentre que el TRLCS emprava el terme més imprecís de "import"; i concretant que, per raó de l'objecte, només són contractes menors els d'obres, de serveis i de subministraments, a diferència del TRLCS que al·ludia als contractes d'obres i a "altres contractes".

En el mateix apartat primer d'aquest precepte es disposa que la tramitació de l'expedient d'aquests contractes, a més de requerir l'aprovació de la despesa i la incorporació de la factura corresponent, que ha de reunir els requisits que estableixin les normes de desplegament de la Llei, tal com també ho feia l'article 111 del TRLCS, també "exigeix l'informe de l'òrgan de contractació que motivi la necessitat del contracte". D'aquesta manera, i com a novetat respecte del TRLCS, s'estén l'obligació, establerta ara en

l'article 28.1 de la LCSP¹, d'incloure en els expedients dels contractes del sector públic aquest informe, també als contractes menors.

Respecte d'aquesta previsió, d'acord amb la qual, per tant, és preceptiva l'emissió de l'informe justificatiu de la necessitat per a tots els contractes menors que es subscriguin, amb independència del seu valor estimat, la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat ha afirmat² que l'ha de signar el titular de l'òrgan de contractació, sigui quin sigui aquest, llevat que la competència s'hagi delegat en els termes legalment establerts, sense que aquest informe, que ha de tenir un contingut substantiu i propi, es pugui substituir per un mer acord d'inici.

Per la seva banda, l'apartat segon d'aquest article 118 de la LCSP no conté cap novetat respecte el TRLCSP en regular les especialitats de l'expedient en els contractes menors d'obres –al qual s'ha d'afegir el pressupost de les obres, el projecte corresponent quan ho requereixin normes específiques i l'informe de les oficines o unitats de supervisió quan el treball afecti l'estabilitat, seguretat o estanquitat de l'obra.

En canvi, sí conté una novetat respecte la regulació establerta en el TRLCSP l'apartat quart d'aquest mateix precepte de la LCSP, en relació amb l'article 63.4 de la LCSP, d'acord amb els quals la informació de, almenys, l'objecte, la durada, l'import d'adjudicació, inclòs l'impost sobre el valor afegit, i la identitat de l'empresa adjudicatària dels contractes menors s'ha de publicar de manera agregada, almenys trimestralment, ordenant-se els contractes per la identitat de l'empresa adjudicatària –excepte els contractes de valor estimat inferior a cinc mil euros si el sistema de pagament utilitzat és el d'avançament de caixa fixa o un altre sistema similar per fer pagaments menors.³

Adicionalment a aquestes novetats –alguna de les quals s'ha de qualificar de molt rellevant, malgrat haver cedit protagonisme per les altres novetats, de caràcter limitatiu d'aquests contractes, introduïdes en la LCSP que tot seguit s'analitzen–, l'apartat 3 d'aquest precepte és el que conté les novetats respecte de les quals es sol·licita l'informe d'aquesta Junta Consultiva.

¹ L'article 28 de la LCSP, relatiu a la "necessitat i idoneïtat del contracte i eficiència en la contractació", després de disposar, en el seu apartat 1, que "les entitats del sector públic no poden subscriure contractes que no siguin els necessaris per complir i dur a terme els seus fins institucionals", estableix que "a aquest efecte, la naturalesa i extensió de les necessitats que es pretenen cobrir mitjançant el contracte projectat, així com la idoneïtat del seu objecte i contingut per satisfer-les, quan s'adjudiqui per un procediment obert, restringit o negociat sense publicitat, s'han de determinar amb precisió, i se n'ha de deixar constància en la documentació preparatòria, abans d'iniciar el procediment encaminat a la seva adjudicació".

² Informe emès en l'expedient 42/2017, sobre "Interpretació de l'article 118.3 de la LCSP".

³ A aquesta obligació cal afegir, en l'àmbit de Catalunya, l'establerta en l'article 13, relatiu a la "transparència en la contractació pública", de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, d'acord amb el qual la transparència en l'àmbit dels contractes subscrits pels subjectes obligats –i, per tant, les obligacions de publicitat activa que n'estableix– és aplicable a tots els contractes, inclosos els menors.

II. L'apartat tercer de l'article 118 de la LCSP, precepte relatiu, com s'ha dit, a l'expedient de contractació en contractes menors, disposa literalment que en dit expedient "s'ha de justificar que no s'està alterant l'objecte del contracte per evitar l'aplicació de les regles generals de contractació, i que el contractista no ha subscrit més contractes menors que, individualment o conjuntament, superin la xifra que consta a l'apartat primer d'aquest article"; que "l'òrgan de contractació ha de comprovar el compliment d'aquesta regla" i que "en queden exclosos els supòsits enquadrats a l'article 168.a).2n".

Per tant, aquest precepte estableix les dues obligacions de justificació següents:

- Que no s'està alterant l'objecte del contracte menor per evitar l'aplicació de les regles generals de contractació; i
- Que l'empresa contractista no ha subscrit més contractes menors el valor estimat dels quals, individualment o conjuntament, superin la xifra de 40.000€ en el cas d'obres i de 15.000€ en el cas de serveis i subministraments. Respecte d'aquesta obligació de justificació estableix alhora:
 - o l'obligació de l'òrgan de contractació de comprovar el compliment "d'aquesta regla"
 - o que queden exclosos els supòsits en què les obres, els subministraments o els serveis només es puguin encomanar a un empresari determinat, per tractar-se de la creació o l'adquisició d'una obra d'art o representació artística única, per què no hi hagi competència per raons tècniques o per què procedeixi la protecció de drets exclusius, inclosos els drets de propietat intel·lectual i industrial⁴.

La primera constatació que cal efectuar d'aquesta previsió és que una interpretació literal de la mateixa porta a una solució que, a més de no entendre's adequada per desproporcionada, no sembla ser la volguda per la norma, en la mesura que limita la subscripció de contractes menors amb una mateixa empresa per una xifra superior a la del lliandar respectiu d'aquests contractes, sense acotar-ne l'àmbit objectiu, subjectiu i temporal. Per tant, la limitació que se'n deriva de l'obligació de justificació establerta en aquest precepte requereix ser interpretada, d'acord amb la que es consideri que sigui la seva finalitat.

Abans d'entrar a analitzar quina cal entendre que és aquesta finalitat, es considera convenient efectuar una sèrie de precisions en relació amb la redacció d'aquest apartat 3 de l'article 118. En primer terme, la primera part de l'obligació que s'analitza, relativa a justificar el fet de no estar alterant l'objecte del contracte menor per evitar l'aplicació de les regles generals de contractació, malgrat emprar el terme "alterar", cal entendre que constitueix, respecte de l'obligació general de no fraccionament de l'objecte dels

⁴ Respecte d'aquesta causa habilitant d'utilització del procediment negociat sense publicitat, l'article 168.a).2n de la LCSP disposa que "La no-existència de competència per raons tècniques i la protecció de drets exclusius, inclosos els drets de propietat intel·lectual i industrial, només s'apliquen quan no hi hagi una alternativa o un substitut raonable i quan l'absència de competència no sigui conseqüència d'una configuració restrictiva dels requisits i criteris per adjudicar el contracte".

contractes establerta amb caràcter general per a tots els contractes⁵ –per tant, també aplicable als contractes menors–, una exigència addicional de justificació en els contractes menors que no es requereix per a la resta de contractes sotmesos a aquesta mateixa obligació.

Pel que fa a la segona obligació de justificació, relativa a que “el contractista” no ha subscrit més contractes menors que, “individualment” o conjuntament, superin la xifra de 40.000€ en el cas d’obres i de 15.000€ en el cas de serveis i subministraments, es pot apreciar, en primer terme, una imprecisió en l’ús del terme “contractista”, en la mesura que cal entendre que tant la justificació de no superar la xifra, com el control del compliment d’aquesta “regla”, s’ha de dur a terme amb caràcter previ a la contractació, de manera que es farà respecte de l’empresa que l’òrgan planteja contractar, però no respecte de la ja contractista.

En segon terme, i com a qüestió més rellevant a efectes de l’aplicació d’aquest precepte i, específicament, de la delimitació que se li hagi de donar a les obligacions i límits que estableix, la referència a que no es superi la xifra amb contractes menors que “aïlladament” puguin superar les xifres dels llindars d’aquests imports porta a haver d’entendre que la limitació s’estableix per a qualsevol contracte menor, amb independència de la tipologia de contracte de què es tractés –obres, serveis o subministrament–, atès que únicament es pot haver superat “aïlladament” el llindar màxim –amb un únic menor previ– en cas de comprovar la limitació respecte d’un menor de subministraments o de serveis i que el menor previ fos d’obres –en cap cas un menor previ de serveis o subministraments haurà pogut superar per ell sol, “aïlladament”, el llindar màxim d’aquests contractes menors.

Tanmateix, cal entendre que aquesta previsió literal constitueix una altra imprecisió conceptual de la norma atès que, com s’ha indicat anteriorment, la interpretació de què la limitació opera per a qualsevol contracte menor, amb independència de la tipologia, no es considera adequada, per ser massa restrictiva i no conforme, per desproporcionada, amb la finalitat de la norma, que tot seguit s’analitza.

La finalitat de la limitació establerta en aquest apartat 3 de l’article 118 de la LCSP, necessària per determinar-ne l’abast, atesa la inconveniència i, fins i tot, la impossibilitat d’aplicar-la literalment cal deduir-la del conjunt de la Llei, sota la llum, com no pot ser d’altra manera en matèria de normativa de contractació pública, dels principis que la inspiren, atès que l’exposició de motius de la LCSP no conté cap esment a aquesta limitació ni, per tant, a la seva finalitat, degut al seu origen d’esmena parlamentària⁶.

⁵ L’article 99 de la LCSP, relatiu a l’objecte del contracte, estableix aquesta obligació en el seu apartat segon en preveure, en idèntics termes en què ho feia l’apartat segon de l’article 86.2 del TRLCSP, que “no es pot fraccionar un contracte amb la finalitat de disminuir-ne la quantia i eludir així els requisits de publicitat o els relatius al procediment d’adjudicació que corresponguin”.

⁶ El límit establert en l’article 118.3 de la LCSP que s’analitza té el seu origen en l’esmena núm 583 presentada en el Congrés pel Grup parlamentari Socialista al Projecte de Llei de contractes del sector públic.

De fet, l'exposició de motius de la LCSP no conté cap al·lusió a la contractació menor, ja que, no només la limitació de l'apartat 3 que s'analitza va ser inclosa per la via d'esmena parlamentària, sinó també les altres novetats rellevants al respecte a les que ja s'ha al·ludit. Únicament s'hi conté l'esment a la "contractació directa" en al·ludir a la tramitació sumària del denominat procediment obert simplificat "per a contractes d'escassa quantia que ha de suposar la consolidació de la publicitat i l'eficiència en qualsevol contracte públic, reduint la contractació directa a situacions extraordinàries", després de fer referència a la supressió del procediment negociat sense publicitat per raó de la quantia i la creació del denominat procediment obert simplificat per pal·liar-ne les deficiències en transparència –"corrent el risc de generar desigualtats entre licitadors"– d'aquest procediment.

En definitiva, atesa aquesta absència de justificació o explicació en la pròpia part expositiva de la Llei i d'acord amb el seu objecte i finalitat, assenyalats en l'article 1, de regular la contractació del sector públic, a fi de garantir que s'ajusti als principis de llibertat d'accés a les licitacions, publicitat i transparència dels procediments, i no-discriminació i igualtat de tracte entre els licitadors; i d'assegurar, en connexió amb el principi d'integritat, una utilització eficient dels fons destinats a la realització d'obres, l'adquisició de béns i la contractació de serveis mitjançant l'exigència de la definició prèvia de les necessitats que s'han de satisfer, la salvaguarda de la lliure competència i la selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa, sembla –atesos també els pronunciaments de les Juntes consultives fins ara emesos sobre aquesta qüestió– que es poden plantejar les eventuals finalitats següents:

- Evitar el fraccionament de l'objecte dels contractes.

Aquesta és la finalitat que atribueix la Junta Consultiva de l'Estat a la limitació que s'analitza en els Informes emesos en els expedients 41/2017 i 42/2017, en els quals, després de reconèixer que l'article 118.3 de la LCSP conté el deure de "justificar la concurrència de dues circumstàncies" –no fraccionament fraudulent de l'objecte i que el contractista no hagi subscrit més contractes menors–, afirma que ambdues tenen la mateixa finalitat, que és coincident amb la de la primera de les circumstàncies, això és, "la proscripció de la divisió arbitrària del contracte amb la finalitat de defraudar els lliars establerts pel contracte menor"⁷.

Tanmateix, cal entendre que una limitació que tingués per finalitat evitar el fraccionament fraudulent de l'objecte dels contractes faria referència, justament, a dit objecte, de manera

⁷ En aquests informes, sobre "interpretació de l'article 118.3 de la LCSP", de contingut parcialment coincident, s'afirma que procedeix considerar ambdues condicions –que l'objecte del contracte no es modifiqui de forma fraudulenta, fragmentant artificiosament el contracte, i que el contractista no hagi subscrit més contractes menors que superin el lliar establert– com "acumulatives i connectades amb una finalitat última coincident" que és "la proscripció de la divisió arbitrària del contracte amb la finalitat de defraudar els lliars establerts per al contracte menor"; tot i que també s'afirma que "la forma habitual de frau consisteix, en aquest cas, en la realització successiva de contractes menors amb el mateix objecte exactament" –l'informe no fa referència, tanmateix, al fet que dit frau no té perquè donar-se necessàriament amb la mateixa empresa contractista, que és el límit que la Llei estableix.

que hagués limitat la subscripció de contractes menors amb un mateix objecte i no amb una mateixa empresa contractista. En canvi, atès que el precepte fa referència a l'empresa "contractista", cal entendre que la finalitat d'aquesta limitació va més enllà de la prohibició de fraccionar indegudament l'objecte dels contractes –finalitat que cobreix la primera de les circumstàncies a justificar la qual, com s'ha dit, consisteix en una obligació de justificació per reforçar la prohibició prevista per a tots els contractes.

La literalitat del precepte, amb l'al·lusió a que "el contractista no ha subscrit més contractes menors" i amb l'ús de la conjunció "i" entre les dues obligacions de justificació que estableix aquest precepte, porten a haver de descartar que la finalitat d'aquesta regulació sigui únicament evitar el fraccionament de l'objecte dels contractes, i a entendre que va més enllà.

Com s'ha dit, la interpretació de quina és la finalitat de la limitació que s'analitza és rellevant a efectes de determinar-ne l'abast. Així, per exemple, i com més endavant es veurà, en els dos informes de la Junta estatal esmentats es delimita posant el focus en el caràcter "d'unitat" de l'objecte dels contractes, en comptes de en l'empresa a la que s'adjudiquen.

- Evitar que es cobreixin necessitats recurrents o periòdiques a través de contractes menors, bé per una incorrecta planificació o bé per un mal ús d'aquests contractes.

Aquesta és la finalitat que ha atribuït la Junta Consultiva d'Aragó a la limitació que s'analitza en l'Informe 3/2018, de 13 de febrer, ja esmentat, assenyalant que aquest objectiu està en línia amb pronunciaments d'òrgans consultius o de control extern anteriors⁸. Entre aquests pronunciaments es troba el d'aquesta Junta Consultiva, de l'any 2014, sobre la inconveniència de subscriure contractes menors successius per a l'adquisició de béns o serveis que es requereixen repetidament, per respondre a necessitats de caràcter recurrent, periòdic o permanent⁹.

⁸ En aquest informe, sobre "incompatibilitat per a l'adjudicació de contractes menors" la Junta Consultiva de Contractació d'Aragó considera que "es pot presumir que l'objectiu de la nova regulació dels contractes menors és prevenir la seva utilització per a la cobertura de necessitats periòdiques o recurrents, que es podrien satisfer mitjançant altres procediments de contractació si la necessària planificació fos adequada".

⁹ Informe 14/2014, de 22 de juliol, de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de la Generalitat de Catalunya, sobre "Contractació de prestacions per cobrir necessitats de caràcter recurrent o periòdic. La contractació menor i la prohibició de fraccionament de l'objecte dels contractes del sector públic", en el qual també es va recordar que la contractació menor, prevista tradicionalment en el nostre dret de contractació pública, comporta una simplificació i una agilització procedimental necessàries en determinades circumstàncies i per a determinades adquisicions o aprovisionaments; que la seva finalitat és possibilitar una satisfacció ràpida de determinades necessitats, a través d'un procediment àgil i senzill, atesa l'escassa quantia i durada temporal dels contractes mitjançant els quals es pretenen cobrir; que la seva aplicació suposa l'excepció dels principis de llibertat d'accés a les licitacions i publicitat, així com la inaplicació del deure de salvaguarda de la lliure competència i de selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa i que és justament per aquest motiu que la utilització de la figura contractual dels contractes menors ha estat objecte en múltiples ocasions de delimitació, quan no de restricció, en

Tanmateix, aquest límit al mal ús de la contractació menor per cobrir necessitats periòdiques o recurrents que, com s'ha dit, no és nou, tampoc dona resposta, com succeeix amb la prohibició de fraccionament de l'objecte dels contractes, a quina és la finalitat de la limitació de contractes menors successius a una mateixa empresa, sinó únicament a la licitació de contractes menors successius amb un mateix objecte.

- Evitar l'adjudicació directa de contractes menors de manera reiterada a la mateixa empresa, és a dir, incrementar la competència i promoure la diversificació d'empreses que resulten adjudicatàries d'aquests contractes, "repartint" el mercat per evitar, tal com s'ha assenyalat que es diu en l'exposició de motius, generar desigualtats entre els empreses afavorint sempre a la mateixa.

Aquesta finalitat, específica de la nova limitació de subscriure menors amb una mateixa empresa, s'addiciona a la finalitat, coberta com s'ha dit amb el primer incís de l'article 118.3 de la LCSP, d'ús adequat de la contractació menor, que persegueix la prohibició de fraccionament de l'objecte dels contractes.

Així, tractant-se de contractes menors adequats, per no correspondre's a fraccions d'un contracte o no obeir a la voluntat de cobrir necessitats recurrents que procedís vehicular, amb la deguda planificació i programació prèvia, a través d'altres figures previstes a LCSP –com els sistemes de racionalització de la compra, els contractes d'obres o serveis que consisteixen en repetició, contractes de subministraments i de serveis de prestació successiva–, el plus que afegeix aquesta nova obligació és que dits contractes menors adjudicats fent un ús adequat d'aquesta figura, es contractin amb diversos empresaris amb capacitat i amb l'habilitació professional que, en el seu cas, sigui necessària per realitzar la prestació i no sempre amb els mateixos, prenent com a topalls màxims quantitativament d'aquest límit el dels valors estimats que com a màxim poden tenir aquests contractes.

Per tant, atès que la limitació que s'analitza s'estableix per empresa contractista, cal entendre que la seva finalitat és aquesta, evitar l'afavoriment a una empresa, o l'absència de "repartiment" de mercat amb l'adjudicació de contractes menors reiteradament amb una mateixa empresa. Certament, la limitació de contractar amb la mateixa empresa un determinat volum de contractes menors no sembla que pugui tenir per finalitat evitar el fraccionament dels contractes menors i la contractació de necessitats recurrents i successives a través d'aquests contractes ja que, de fet, per si sola permet la contractació menor successiva, sempre que es faci amb diferents empreses contractistes.

Aquestes altres finalitats de no fraccionament i no cobertura de necessitat recurrents s'assoleixen, en canvi, tant a través de la previsió a la pròpia LCSP de la prohibició de fraccionament de l'objecte dels contractes, que cal ara justificar expressament pels menors mitjançant la justificació de no haver-lo "alterat"; com amb l'obligació de

diferents àmbits organitzatius i mitjançant diferents instruments jurídics, de manera que la contractació menor seria més pròpia de la satisfacció de necessitats puntuals que periòdiques.

programació establerta ara expressament en la LCSP¹⁰; i fins i tot amb l'obligació de tenir en compte, en el càlcul del VEC, el valor total dels contractes successius similars adjudicats durant l'exercici precedent o durant els dotze mesos previs o el valor estimat total dels contractes successius adjudicats durant els dotze mesos següents o en el transcurs de l'exercici¹¹.

En definitiva, la finalitat d'evitar la manca de rotació o de diversificació d'empreses contractistes i, per tant, l'afavoriment d'una empresa contractista determinada front la resta, és coherent amb la redacció de la limitació, referida al deure de justificar i comprovar el compliment de la regla de què "el contractista no ha subscrit més contractes menors (...)", la qual es focalitza en quina és l'empresa a la que s'adjudica el contracte i no en el contingut d'aquest, al qual sí es refereix, com s'ha dit, l'obligació de justificació de no estar alterant l'objecte, que la precedeix i a la qual complementa o es suma, tal com indica l'ús de la conjunció "i".

Adicionalment, també cal tenir en compte que l'exclusió dels supòsits en què concorri exclusivitat, la qual manca de sentit en cas que la finalitat de la limitació que s'analitza es vinculi a la prohibició de fraccionament de l'objecte dels contractes o a la de no cobrir necessitats recurrents amb aquests contractes menors, i al consegüent deure de planificació de la contractació, és coherent amb que la finalitat de la limitació sigui evitar la manca de rotació o l'afavoriment d'una empresa contractista determinada front la resta, afectant a la competència. Així, amb aquesta finalitat, té sentit dita excepció, per permetre poder contractar reiteradament a la mateixa empresa sense límit quantitatiu si es tracta d'obres, serveis o subministraments que només poden ser encomanades a una empresa, malgrat operar, en aquests casos també, la prohibició de fraccionar l'objecte dels contractes –si la finalitat de la norma fos evitar el fraccionament dels contractes per poder contractar les fraccions mitjançant menors o evitar que es pretenguin cobrir necessitats recurrents mitjançant successius contractes d'aquests tipus, aquesta excepció perdria el seu sentit.

Per tant, amb aquesta exclusió s'admet la reiteració d'empresa contractista en el cas que, per raons d'exclusivitat tècnica o artística, es tracti de l'única empresa que pot dur a terme una determinada prestació, no operant el límit del volum màxim de contractes

¹⁰ L'apartat 4 de l'article 28 disposa literalment que "les entitats del sector públic han de programar l'activitat de contractació pública, que han de dur a terme en un exercici pressupostari o períodes plurianuals i han de donar a conèixer el seu pla de contractació anticipadament mitjançant un anunci d'informació prèvia previst a l'article 134 que almenys reculli els contractes que han de quedar subjectes a una regulació harmonitzada".

¹¹ L'apartat 10 de l'article 101 de la LCSP disposa que en els contractes de subministrament o de serveis que tinguin un caràcter de periodicitat, o de contractes que s'hagin de renovar en un període de temps determinat, s'ha de prendre com a base per al càlcul del valor estimat del contracte alguna de les següents quantitats: a) El valor real total dels contractes successius similars adjudicats durant l'exercici precedent o durant els dotze mesos previs, ajustat, quan sigui possible, en funció dels canvis de quantitat o valor previstos per als dotze mesos posteriors al contracte inicial; b) El valor estimat total dels contractes successius adjudicats durant els dotze mesos següents al primer lliurament o en el transcurs de l'exercici, si aquest és superior a dotze mesos.

menors adjudicats a una mateixa empresa, però sí, en canvi, els límits de no fraccionament de l'objecte dels contractes i de no cobertura de necessitats recurrents amb aquests contractes.

Per tant, cal entendre que l'apartat 3 de l'article 118 de la LCSP estableix dues obligacions diferents i complementàries, una primera relativa a l'objecte dels contractes menors, i una segona relativa a les empreses que n'han de ser contractistes, cadascuna de les quals té la seva finalitat diferent i complementària de l'altra. La primera, evitar fraccionament i la manca de planificació necessària per cobrir necessitats periòdiques i recurrents –en definitiva, evitar el fraccionament, tant el directament fraudulent com aquell que sigui degut a una incorrecta planificació i mala praxis–; i, la segona, limitar la possibilitat que els contractes menors, tot i estar degudament qualificats com a tals per provenir d'una necessitat real i no fraccionada o incorrectament planificada, s'adjudiquin repetidament a les mateixes empreses.

III. Un cop analitzada la finalitat de les limitacions establertes en l'article 118.3 de la LCSP objecte d'informe, i prenent-la com a referència, es pot interpretar l'abast de l'article 118.3 de la LCSP per donar resposta a les concretes qüestions plantejades, la primera d'elles, relativa a l'àmbit temporal de la limitació establerta en l'article que s'analitza.

Aquest aspecte és, possiblement, l'exemple més clar de la deficiència legislativa d'aquest precepte, per l'absència d'una previsió del tot necessària que cal cobrir per via interpretativa, atesa la desproporció que suposaria entendre, d'acord amb el literal de la LCSP, que la prohibició de subscriure un determinat volum de contractes menors amb una mateixa empresa s'estableix sense límit o acotació en el temps¹².

En tot cas, es considera necessari descartar, ja d'entrada, la possibilitat plantejada per l'ACM de que –en absència de desplegament reglamentari que, es pressuposa en l'escrit de petició d'informe, acotarà aquest aspecte– el sistema de còmput el determinin els respectius òrgans de contractació “en les bases d'execució del pressupost de l'ens local”, tant per la manca de cobertura normativa d'aquesta possibilitat, com per entendre que el sistema de còmput ha de ser el mateix per a tots els òrgans de contractació i estable en el temps.

Pel que fa a l'àmbit temporal, partint del fet que aquesta limitació sembla que s'ha de circumscriure al període de durada dels contractes menors¹³ –per ser la única referència temporal de què se'n disposa respecte d'aquests contractes–, la qüestió que es planteja

¹² Malgrat que, el fet que l'esmena de què porta causa aquesta previsió fes referència expressa a que l'empresa contractista no hagués subscrit més contractes menors “en la mateixa anualitat” i que s'acceptés la inclusió del redactat de l'esmena suprimint-se l'acotació temporal, semblaria portar a haver de considerar que la voluntat del legislador va ser la de no delimitar-la temporalment.

¹³ D'acord amb l'article 29.8 de la LCSP, els contractes menors no poden tenir una durada superior a un any ni ser objecte de pròrroga.

és si s'ha de comptar per anualitat pressupostària o per any natural, comptat de data a data.

En tot cas, respecte de la determinació de quin dels dos sistemes de còmput assenyalats ha de ser l'aplicable a la limitació de subscriure el màxim de contractes menors amb una mateixa empresa, cal assenyalar, en primer terme, que ambdós sistemes es consideren adequats i vàlids, no essent la Llei la que ho concreti i tenint els dos arguments que els avalen, tal com prova el fet que les dues Juntes Consultives que fins al moment s'han pronunciat sobre aquesta qüestió ho han fet en sentits diferents, cadascuna arribant a considerar aplicable, amb els seus respectius arguments, el còmput de l'anualitat pels dos diferents sistemes assenyalats¹⁴.

Així, atès que la referència anual es pren, com s'ha dit, per ser l'única referència temporal establerta per la normativa respecte d'aquests contractes i que dita referència s'estableix pel que fa a la seva durada sense circumscriure l'any a que sigui coincident amb l'exercici pressupostari, semblaria adequat entendre que aquest límit ha d'operar respecte de l'any natural, comptat des de la data de perfecció de cadascun dels contractes menors. Tanmateix, tenint en compte que el precepte que s'analitza té per objecte establir una limitació que s'ha de justificar en els expedients de contractació i que està vinculada a la necessària programació que han de dur a terme els òrgans de contractació prenent com a base l'exercici pressupostari¹⁵, sembla més adequat, en absència de concreció legal, que aquesta limitació es circumscriui a l'any pressupostari, per facilitar –i, fins i tot, permetre'n– tant el seu compliment, com el control d'aquest.

Aquesta necessitat de vetllar pel correcte control del compliment de l'obligació legal és especialment rellevant en l'àmbit de Catalunya atès que la obligació introduïda en l'article 118.3 de la LCSP s'afegeix a l'establerta, respecte d'aquests mateixos contractes, en l'article 159 de la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, que porta per títol "Mesures per a promoure la lliure concurrència i la prevenció del frau en la contractació pública de la Generalitat i del seu sector públic", el qual inclou, entre les "Mesures de promoció de la lliure concurrència i la publicitat contractual", la següent: "La formalització de més de dos contractes menors consecutius amb idèntic objecte i adjudicatari en un període de temps inferior a un any o la formalització de contractes menors amb idèntic objecte i destinatari durant tres anys

¹⁴ La Junta de l'Estat en l'Informe emès en l'Expedient 42/2017, ja esmentat, ha entès que el límit temporal ha de ser el que marca la Llei respecte de la durada dels contractes menors i, atenent al fet que la LCSP no contempla altre tràmit que la incorporació de la factura a l'expedient, considera que aquest és el moment d'inici del còmput –a més, considera que el còmput per exercici pressupostari no tindria gaire sentit per als contractes executats al final del mateix i que es tractaria d'una opció convencional i menys segura. Per la seva banda, la Junta d'Aragó en l'Informe 3/2018, de 13 de febrer, considera aplicable el criteri de l'anualitat pressupostària perquè connecta directament tant amb la necessària planificació contractual com amb els controls financers que realitza la intervenció, tenint en compte, a més, que els treballs parlamentaris i els antecedents legislatius apunten en la mateixa direcció.

¹⁵ De conformitat amb l'art. 28.4 de la LCSP, les entitats del sector públic han de programar l'activitat de contractació pública, que han de dur a terme en un exercici pressupostari o períodes plurianuals.

consecutius requereix l'emissió d'un informe justificatiu per part de l'òrgan de contractació, en el cas de serveis i subministraments superiors a 5.000 €, IVA exclòs, i en el cas de contractes d'obra d'un import superior a 12.000 €, IVA exclòs. Aquest informe s'ha de publicar a la Plataforma de Serveis de la Contractació Pública i al Portal de la Transparència de la Generalitat”.

Per tant, a la vista de les dues regulacions, autonòmica i estatal, que estableixen limitacions dels contractes menors sense precisar-ne adequadament l'àmbit temporal –la primera per manca de concreció, si bé de l'expressió “durant tres anys consecutius” sembla desprendre's que al·ludeix a exercicis pressupostaris, i la segona per ommissió total–, es pot entendre que s'han d'aplicar prenent com a àmbit temporal el de l'exercici pressupostari, tant per permetre'n el control del compliment, com per ser aquesta la base sobre la que les entitats del sector públic han d'efectuar la programació de la seva contractació.

En darrer terme, pel que fa a la qüestió plantejada per la DGCP relativa a si “l'aplicació d'aquesta limitació, s'ha d'entendre que afecta a la contractació menor que es formalitzi amb posterioritat a l'entrada en vigor de la Llei”, la resposta ha de ser afirmativa, atesa la regla general del Dret d'irretroactivitat de les normes¹⁶, de manera que tant la limitació que estableix com les obligacions de justificació que imposa s'apliquen únicament als contractes menors que es subscriuguin amb posterioritat a l'entrada en vigor de la LCSP.

Qüestió diferent és la de si, per entendre copat el volum màxim de contractes menors que es pot subscriure amb una mateixa empresa cal tenir en compte únicament els contractes subscrits amb aquesta a partir de l'entrada en vigor de la LCSP o tots els contractes menors que s'hagin subscrit amb aquella determinada empresa en l'exercici pressupostari en què ha entrat en vigor la Llei. Respecte d'aquesta qüestió, si bé s'entén el criteri de la Junta de l'Estat de què comptabilitzar en el volum màxim els contractes menors subscrits en el període que es prengui com a referència no comporta una aplicació retroactiva de la norma, en la mesura que la limitació i les obligacions de justificació que imposa s'apliquen únicament als contractes menors subscrits un cop ha entrat en vigor la LCSP, també s'entén que tenir en compte contractes menors anteriors a dita entrada en vigor, a efectes del còmput del volum màxim de contractes menors amb una mateixa empresa, comporta *de facto* aplicar també a aquells contractes la limitació que s'analitza. Per aquest motiu, es considera més conforme a Dret que tot el règim derivat de l'article 118.3 de la LCSP, inclòs l'inici del còmput del volum màxim de menors, s'apliqui prenent com a data d'inici de dita aplicació, la de l'entrada en vigor de la Llei.

Així, a partir de l'entrada en vigor de la Llei, resulta exigible tant l'obligació de justificar que no s'està alterant l'objecte del contracte per evitar l'aplicació de la normativa de contractació –l'obligació de justificació, no l'obligació de no fer-ho, que ja operava amb anterioritat a aquesta nova Llei–, com l'obligació de comprovar que no s'han subscrit en aquell exercici un volum de contractes menors amb una determinada empresa superior al permès per la LCSP, prenent en consideració, per a l'inici del còmput del volum màxim del present exercici, el dia 9 de març.

¹⁶ D'acord amb l'article 2 Codi Civil, les Lleis no tenen efecte retroactiu, si no disposessin el contrari.

IV. La segona de les qüestions que es planteja és la relativa a l'àmbit objectiu de la limitació que s'analitza i, en concret, si la limitació cal entendre-la establerta amb independència de l'objecte contractual de què es tracti, o bé si només ha de resultar d'aplicació tractant-se de contractes menors que tinguin el mateix objecte.

Atesa la finalitat de la limitació de subscriure més d'un determinat volum de contractes menors amb una mateixa empresa, d'acord amb el que s'ha exposat en la consideració jurídica II d'aquest informe, cal entendre que, si bé la conveniència d'augmentar la competència "diversificant" les empreses amb les que subscriure contractes menors ha d'operar respecte de tots ells, la limitació de no contractar amb la mateixa empresa més d'un determinat volum de contractes té tot el sentit en el cas de tractar-se de contractes amb un mateix objecte, ja que és respecte d'aquests que s'estableix la competència entre empreses existents en un determinat mercat.

Aquest àmbit objectiu d'aplicació de la limitació semblaria ser coincident amb el considerat per la Junta Consultiva d'Aragó en l'Informe 3/2018 ja esmentat, en el qual, després de considerar que la seva és evitar la utilització de contractes menors per cobrir necessitats periòdiques o recurrents que es podrien satisfer mitjançant altres procediments de contractació amb una adequada planificació, entén que el caràcter recurrent de la necessitat es plasma en "objectes dels contractes idèntics o al menys similars". Tanmateix, la conclusió a la que arriba és que la limitació –la "incompatibilitat" en termes d'aquella Junta– establerta en aquest precepte opera respecte de contractes menors "de la mateixa tipologia", és a dir, obres, serveis i subministraments, malgrat els objectes contractuals respectius puguin no tenir res a veure uns amb els altres –així, aquesta conclusió porta a considerar que la limitació opera respecte, per exemple, d'un contracte de serveis informàtics i d'un contracte d'agència de viatges amb els quals, en cap cas, es pot considerar que pretenguin cobrir necessitats periòdiques o recurrents per ser independents l'un de l'altre.

També la Junta Consultiva de l'Estat, en els informes emesos en els expedients 41/2017 i 42/2017, abans esmentats, en interpretar que la finalitat de la limitació és la proscripció de la divisió arbitrària del contracte per defraudar els límits establerts per al contracte menor, fa referència a que dita interpretació impedeix que un excessiu rigorisme en la seva interpretació condueixi a resultats tals com la impossibilitat d'executar successius contractes menors per part d'un operador econòmic quan els seus objectes siguin qualitativament diferents. Tanmateix, aquesta Junta Consultiva va més enllà en circumscriure la limitació a prestacions que constitueixin una "unitat d'execució en l'econòmic i el jurídic", de manera que entén que no ha d'operar la limitació respecte d'objectes equivalents si "no hi ha cap dubte" de què no constitueixen dita unitat.

Respecte d'aquesta "flexibilització" de la limitació imposada en l'article 118.3 de la LCSP cal assenyalar que, atès que, com s'ha dit, de la dicció d'aquest precepte es constata que estableix dues obligacions complementàries i amb diferents finalitats –la relativa al deure de no alterar l'objecte del contracte per evitar l'aplicació de la normativa de contractació, que té com a finalitat un ús adequat dels contractes menors, perquè no resultin d'un fraccionament fraudulent de l'objecte del contracte, "i" la relativa a la no subscripció de més d'un determinat volum de contractes menors amb una mateixa empresa–, no es pot considerar que la limitació de contractar reiteradament a la mateixa empresa operi només

quan s'ha produït aquell fraccionament. Realment, seria del tot inadequat l'establiment d'una regulació que fixés una obligació per al cas d'incompliment previ de la norma, més enllà del deure de restabliment o de finalització de l'incompliment. Per aquest motiu, no es pot compartir la interpretació de què el precepte que s'analitza estableix l'obligació de comprovació de no subscriure més d'un determinat volum de contractes menors amb una mateixa empresa, en els casos en què aquests contractes es subscriguin incomplint la prohibició de fraccionament de l'objecte dels contractes. De fet, en cas de fraccionament indegut de l'objecte d'un contracte, els contractes menors que en resultessin serien nuls de ple dret, per subscriure's prescindint totalment i absolutament del procediment establert, sense tenir sentit en aquest cas haver d'entrar a considerar quina és l'empresa que en pot ser la contractista per no haver subscrit contractes menors previs.

En definitiva, es considera que la limitació de contractar amb una mateixa empresa contractista un determinat volum de contractes menors compleix amb la seva finalitat i té la seva raó de ser respecte de contractes amb els mateixos objectes, i que aquesta limitació no només opera respecte de contractes menors nuls de ple Dret per resultar del fraccionament indegutament de l'objecte d'un contracte més gran.

Pel que fa a la concreció de quan entendre que es tracta dels mateixos objectes, i en concret, respecte de la qüestió de si ha de tractar-se de contractes idèntics o és suficient que siguin similars, cal entendre que han de ser contractes que tinguin per objecte les mateixes prestacions¹⁷, substancialment, sense que, tractant-se d'un contracte amb diverses prestacions, la incorporació o la supressió d'alguna d'elles es consideri suficient per permetre que es contracti a una empresa a la qual ja se li ha adjudicat el volum màxim de contractes menors pel respectiu període. No es considera, per tant, necessari que perquè la limitació operi hagi de tractar-se de contractes amb una coincidència exacta de prestacions, de manera que es permetés esquivar l'aplicació de la limitació amb petites modificacions dels objectes contractuals.

Per tant, la coincidència d'objectes contractuals cal establir-la en funció de similitud de les prestacions que els componen, sense haver de tenir en compte, a aquests efectes, la diferenciació entre les unitats destinatàries del contracte d'un mateix òrgan de contractació a què s'al·ludeix en la consulta. De fet, entendre-ho altrament –és a dir, que l'objecte és diferent per ser diferent la unitat destinatària– consistiria, *de facto*, en interpretar que el límit que s'analitza s'estableix, no per òrgan de contractació i per objecte contractual, sinó per unitats destinatàries. Així mateix, es considera que tampoc es pot circumscriure la identitat d'objectes als supòsits en què aquests tinguin “un mateix àmbit temporal de prestació, execució o lliurament”, els quals dependran de les característiques concretes de les necessitats puntuals que s'hagin de cobrir amb contractes menors, de manera que previsiblement aniran variant, podent donar lloc, per tant, aquesta interpretació, a l'elusió de la limitació, amb la consegüent pèrdua de la finalitat que pretén.

¹⁷ Caldria vincular aquesta coincidència amb la necessitat que es pretén cobrir amb la contractació de les prestacions corresponents, i amb la seva necessària relació amb l'objecte del contracte, que ha de ser directa, clara i proporcional, d'acord amb el que disposen els articles 29 i 116 de la LCSP.

V. En darrer lloc, cal donar resposta a la qüestió plantejada per l'ACM relativa a si s'ha d'entendre que el límit de contractes menors subscrits amb una mateixa empresa també ha d'operar en casos de "consulta a tres o més empreses, o la seva publicació en el perfil de contractant".

Certament, tenint en compte la finalitat d'aquesta limitació, de no beneficiar indegudament a determinades empreses respecte d'altres i incrementar la competència, de manera que, malgrat poder continuar escollint directament a l'empresa amb la qual subscriure els contractes menors, aquests no es subscriuguin sempre amb les mateixes empreses, deixa de tenir sentit aplicar-la si es dona publicitat a la "licitació" del contracte menor i es selecciona a les empreses que hagin de resultar-ne adjudicatàries per haver presentat l'oferta més avantatjosa i no directament.

L'exposició de motius del Decret-Llei 1/2018, de 20 de març, de mesures urgents per a l'agilitació, racionalització i transparència de contractes del sector públic de petita quantia, del Govern d'Aragó, al·ludeix també a aquesta pèrdua de sentit de l'aplicació de la limitació en els supòsits en què es dona publicitat de la licitació, qualsevol empresa es pot presentar i el contracte s'adjudica a la millor oferta, assenyalant, a més, que seria contrari al principi d'igualtat de tracte als licitadors i que suposaria *de facto* una prohibició de contractar per a qui presenta la millor oferta en resposta a un anunci de licitació en el perfil de contractant en el marc d'un contracte de petita quantia, que seria incoherent amb els procediments ordinaris en els quals no es disposa prohibició de contractar futura per a qui en resulti adjudicatari.

Tanmateix, atès que la LCSP no conté cap excepció a l'aplicació de la limitació establerta en l'article 118, i amb la voluntat de no fer dir a la Llei allò que no diu més enllà del que és estrictament indispensable per poder aplicar-la –com són el límit subjectiu, objectiu i temporal que s'han analitzat–, cal afirmar que l'única via prevista en la LCSP per evitar l'aplicació del límit d'adjudicació de contractes menors a una mateixa empresa és, justament, no subscriure aquests contractes, sinó contractes de valors estimats reduïts a través del procediment obert simplificat abreujat.

A aquesta mateixa conclusió ha arribat la Junta Consultiva de Contractació Administrativa d'Aragó en l'Informe 3/2018, de 13 de febrer, ja esmentat, en el qual afirma que el fet de donar publicitat al contracte menor "no pot servir per si mateix per alterar un règim jurídic clarament establert en la Llei, el que suposaria *de facto* la creació d'un procediment nou, no regulat en la Llei".¹⁸

¹⁸ Per tal de donar cobertura legal a aquest supòsit, en l'àmbit de la Comunitat Autònoma d'Aragó s'ha aprovat el Decret-Llei 1/2018, de 20 de març, ja esmentat, l'article únic del qual modifica la Llei 3/2011, de 24 de febrer, de mesures en matèria de Contractes del Sector Públic d'Aragó, afegint la previsió següent: "La licitació dels contractes menors, qualsevol que sigui la seva quantia, podrà ser objecte de publicitat en el perfil de contractant. En tal cas, el termini per a la presentació de proposicions no podrà ser inferior a cinc dies hàbils, a comptar des del següent a la publicació de l'anunci de licitació en el perfil de contractant. A l'anunci s'identificarà l'objecte del contracte i les prestacions que l'integren, els criteris d'adjudicació, i qualsevol circumstància que hagin de tenir-se en compte durant l'execució del mateix. Podrà presentar proposició qualsevol empresari amb capacitat d'obrar i que compti amb l'habilitació professional necessària per realitzar

Entenent, per tant, que la redacció de l'article 118 de la LCSP no permet considerar que no resulta d'aplicació aquest límit en el cas de publicar anuncis per a l'adjudicació dels contractes menors, encara menys es pot entendre que aquest límit no fos d'aplicació quan, sense publicitat, es demanés oferta a un determinat nombre d'empreses.

Sobre la base de les consideracions anteriors, la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa formula les següents

CONCLUSIONS

I. La finalitat de la nova limitació establerta en l'article 118.3 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, relativa al volum màxim de contractes menors que es poden adjudicar a una mateixa empresa, és incrementar la competència, evitant generar desigualtats entre les empreses, afavorint sempre a la mateixa amb la subscripció de successius contractes menors, i promovent la diversificació d'empreses contractistes d'aquests contractes. Dita finalitat, específica d'aquesta limitació, s'addiciona a la finalitat que persegueix la prohibició de fraccionament de l'objecte dels contractes, prevista amb caràcter general per a tots els contractes públics i ara expressament també per als contractes menors, de què es faci un ús adequat de la contractació menor.

II. El període anual que cal entendre com a àmbit temporal aplicable a la limitació de subscriure un determinat volum de contractes menors amb una mateixa empresa contractista, es considera convenient computar-lo per exercici pressupostari, tant amb la finalitat de permetre el control del compliment de dita limitació –que a Catalunya s'afegeix a l'establerta en l'article 159 de la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic–, com per ser aquesta la base sobre la que les entitats del sector públic han d'efectuar la programació de la seva contractació.

III. La limitació de subscriure un determinat volum de contractes menors amb una mateixa empresa contractista cal entendre-la referida a contractes amb els mateixos objectes, considerats com aquells que es componen de prestacions coincidents substancialment.

IV. El fet de donar publicitat als contractes menors, o de sol·licitar ofertes a un nombre determinat d'empreses, no impedeix que, si el contracte que es licita és un contracte menor, li resultin d'aplicació totes les limitacions que l'article 118.3 de la LCSP estableix, sense preveure'n excepcions, per aquests contractes.

Barcelona, 20 d'abril de 2018

la prestació. Els contractes menors adjudicats amb publicació d'un anunci de licitació no limitaran l'adjudicació d'ulteriors contractes menors pel mateix procediment. La celebració de contractes menors es consignarà en el registre de contractes de l'entitat contractant”.